



**УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ”-
БУРГАС**

Утвърждавам!

Ректор:

/доц. д-р М. Миткова/



СИСТЕМА

**ЗА ОСИГУРЯВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И РАЗВИВАНЕ
НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО
И НА ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОДУКТ**

БУРГАС

2018

Общи положения

Управлението на качеството на обучение в системата на висшето образование, в частност в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, е не само пряк ангажимент на ръководството на висшето училище, но и задължителен приоритет, продиктуван от осъществяващата се европейска интеграция и глобализация в сферата на висшето образование.

Задълбочаващата се конкурентна борба на пазара на европейското висше образование изисква сериозно внимание към проблемите, свързани с качеството на обучението. Логичен резултат от тези нови обективни условия е необходимостта от създаване и поддържане на вътрешни, университетски системи за контрол, поддържане и управление на качеството във Висшето училище. От тази гледна точка, качеството на обучение е основна ценност за образователния процес на Университет "Проф. д-р Асен Златаров". Осигуряването на качеството е всеобхватен термин, който се отнася до всички подходи, процеси и действия, чрез които се поддържа и развива качеството на образованието в Университета.

Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение в Университет "Проф. д-р Асен Златаров" има за цел създаване на условия, стандарти, процедури, механизми и критерии за осигуряване, поддържане и непрекъснато повишаване на качеството на обучение. Тя създава условия за стимулиране на всички звена в структурата на университета, за запазване на постигнатите досега резултати, за качествено обучение и развитието им с оглед на новите технологии и технически средства, както и адаптирането им към динамиката на съвременното развитие на висшето образование и Европейските норми и стандарти в образователния процес. Прилагането на системата се извършва в условията на запазване на традициите в българското висше образование и академичен дух.

Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение се основава на следните основни принципи:

1. Ориентиране на обучението към потребителите на кадри, чрез непрекъснато проучване на тяхното мнение и пазара на труда.
2. Системата е фокусирана върху процеса на обучение.
3. Всички решения, произтичащи от прилагането на системата, се базират на реални факти.
4. Системата изисква и налага непрекъснато повишаване на качеството на учебния процес.

Приемането на Системата за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението и на образователния продукт е стратегическо

решение на Академичния съвет на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас”, с което се регламентират:

- органите и техните правомощия за реализиране на Системата;
- индикаторите за оценяване качеството на обучението и образователния продукт;
- стандартите за оценка на качеството;
- процедурите за оценка на качеството;
- правилата за функциониране на системата.

С приемането на СОПКО Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас”:

- гарантира постоянното подобряване качеството на обучението и образователния продукт, предлаган във всички образователни степени и всички форми на обучение, в съответствие със законовите разпоредби и изискванията на потребителите – студенти, докторанти, както и на работодателите и партньорите в условията на променящите се потребности на глобализацията се национален и европейски пазар на труда;

- осигурява прозрачност на дейността си и възможност за обективна оценка на качеството на обучението и образователния продукт, както за своите студенти и докторанти, така и за обществеността, партньорите и националните и международни институции;

- изгражда система за контрол и оценка, която стимулира преподавателите и структурите към съзнателно, постоянно развитие и отговорност за качеството на обучението и образователния продукт;

- създава, поддържа и обработва база от обективни данни, които да служат за ефективното управление и постоянното повишаване на качеството на образователния продукт от оторизираните органи.

Качество на обучението и на образователния продукт за академичната общност в Университета означава:

- съответствие между обявените мисия и образователни цели на Университета, публикуваните в квалификационните характеристики умения и компетенции по всяка от неговите програми – бакалавърски, магистърски, докторантски, от една страна, и реалното им постигане, от друга;

- непрекъснато развитие и стремеж да бъде най-добрият по отношение на мисията, целите, задачите и ценностите си;

- баланс между чисто академичното качество и пазарното качество.

Системата за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението и на образователния продукт има два основни акцента:

- вътрешноинституционална самооценка на състоянието и тенденциите във факторите за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението и на резултатите от него;

– външна оценка на качеството на образователния продукт – оценка на НАОА, потребителите – студенти и работодатели.

I. Същност, цели и принципи на системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение

Основните приоритети на ръководството на Университета са насочени основно към подобряване стандартите за качество във всички форми на обучение. Новите интерактивни форми на обучение, съвременните технологични решения за комуникация и провеждане на учебния процес, налагат и нови решения по отношения на мениджмънта на качеството на обучение. Осигуряването на качеството на обучението в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” е ситуирано като цялостна концепция, като завършена система, която съобразно изискванията на действащата национална и вътрешна нормативна уредба за този съществен сегмент съдържа и компонент за оценка качеството и на академичния състав.

Системата на обучение в Университет "Проф. д-р Асен Златаров" е сложна съвкупност от функциониране на множество елементи, като обучавани, обучавачи, материални средства и други важни аспекти на обучението, включващи ефективна политика и практика за провеждане на кандидатстудентска кампания, разработването на оптимални учебни планове и програми, внедряването на ефективна система за преподаване, контрол и оценяване, както и система за атестиране и израстване на преподавателите.

Качеството – водеща стратегическа цел на Университет „Проф. д-р Асен Златаров”

Съгласно ISO 9001:2008, качеството е „степеня, до която съвкупност от присъщи характеристики на продукта или услугата изпълняват дадени изисквания“. Приемайки това определение за категорията „качество“, в системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение в Университета е необходимо да се разбира като единно цяло от механизми и подходи за оценка, анализ и контрол.

В Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение /СОПКО/ на Университета е заложено схващането, че качеството е преди всичко ясно изразено съответствие с изискванията на потребителите по отношение на конкретни цели и предназначение, при спазване на установените Държавни образователни стандарти. Разбирано в този аспект, качеството може да се приеме като оценка, която се дава от потребители и

оторизирани органи и институции по отношение на съответствието с установените изисквания в страната и чужбина.

В СОПКО на Университет „Професор д-р Асен Златаров“ – Бургас понятието „оценяване на качеството“ се използва като събирателно, включващо процесите на проучване и измерване на качеството, които водят до заключения за състоянието и препоръки за подобряване. Системата регламентира вътрешен одит на равнище специалност, професионално направление, основно звено или на равнище висше училище.

Системата за оценяване и управление на качеството на обучение включва процедури, механизми и количествени индикатори за ефективност, свързани с тези елементи, и установени университетски стандарти за качество, осигуряващи непрекъснато повишаване на качеството на обучение. Най-общо тя може да се представи като устойчива целева съвкупност от: Академични органи и звена на всички университетски равнища, съществуващи взаимовръзки и взаимодействие между тях, нормативи, механизми, процедури и правила, регламентиращи видовете ресурси необходими за поддържане на качеството в Университета.

Системата за оценяване и управление на качеството на обучението в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ е предназначена да изгражда, поддържа и контролира качеството на обучението и на образователния продукт в Университета.

Системата е изградена на основата на изискванията на ЗВО. Стратегическата цел на тази система е разкриване и поддържане на образователен и научен продукт, адекватен на съвременните национални и международни стандарти.

Основни цели на СОПКО в Университета са:

- ✓ Постоянно повишаване на качеството;
- ✓ Осигуряване на необходимата прозрачност на дейността на Университета и всяко едно негово звено;
- ✓ Осигуряване на удовлетвореност на потребителите на кадри и всички останали заинтересовани страни;
- ✓ Стимулиране на звената към постоянно развитие;
- ✓ Повишаване на отговорността на всеки зает в Университета;
- ✓ Вземане на управленски решения в демократични условия въз основа на достоверна информация и данни.

Утвърдена по този начин, системата съблюдава, както за систематичното и планомерно повишаване на качеството на подготовката на специалистите, така и за качеството на създаваните изследователски продукти. Конкретизирайки тези аспекти, може да се каже, че системата има за цел да реализира следните **приоритети**:

- ✓ Повишаване конкурентноспособността на Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас
- ✓ Изучаване текущите и бъдещите тенденции в търсенето и предлагане на кадри с висша специализация на пазара на труда в страната и чужбина;
- ✓ Активно въздействие върху управлението на качеството на вътрешните елементи на образователния цикъл, в т.ч. от една страна прием, обучение и реализация, а от друга, учебен и изследователски процес;
- ✓ Стремение към непрекъснато подобряване на качеството на обучение и свързаните с него дейности и услуги;
- ✓ Развитие на академичния състав в Университета на ниво, позволяващо качествено реализиране на учебната и научно-изследователската дейност;
- ✓ Организиране на социалната дейност за удовлетворяване потребностите на академичната общност на Университета;
- ✓ Коопериране и партниране с висши учебни заведения от страната и чужбина.

Органи за оценяване и управление на качеството в Университета

За осъществяване на дейностите по самооценяване и оценяване на качеството на обучението и образователния продукт в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас се изгражда (формира):

Университетски Съвет по качеството, който:

- изработва и предлага на Академичния съвет за приемане необходимите документи за функциониране на системата за качество;
- осъществява методическото ръководство;
- контролира и оценява дейността на постоянните факултетни комисии по качеството;
- предлага мерки за подобряване и развитие на Системата и образователния продукт.

В състава на Съвета по качеството се включват:

- зам.-ректор - председател на Съвета по качеството;
- представители на основните звена в Университета;
- представител на бизнеса.

Отговорности на органите за оценка и управление:

Всеки преподавател в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас е лично отговорен за качеството на обучението по съответната учебна дисциплина в програмата, в която е включен. Това се постига чрез системата на самооценяване, атестиране и стимулиране на всеки, който допринася за високото качество.

Катедрените съвети отговарят за качеството на предлаганите от тях учебни планове и учебни програми по съответните специалности в професионалните направления, в които работят, като:

- обсъждат предложението за всяка нова учебна дисциплина или актуализиране на съществуващите, като преподавателят лично я представя и защитава. Съветът трябва да се произнесе дали учебната дисциплина отговаря, както на академичните стандарти за съответната област на знанието, така и на университетските вътрешни стандарти като форми за обучение и оценяване;

- обсъждат предложенията за нови програми или актуализиране на съществуващите програми, като задължително изискват външни рецензии. Съветът се произнася, както за съответствието на програмата на мисията и образователните цели на Университета и на академичните стандарти за съответната област, така и за методите на обучение;

- организират наблюдение на дейността и ефекта от нея чрез самонаблюдение или взаимно посещение от страна на преподавателите, чрез методи на качествен и количествен анализ, чрез формиране на изпитни комисии с участието на външни преподаватели;

- провеждат семинари за обсъждане на методите на обучение, за обсъждане на добрата практика и нейното разпространение.

Факултетните съвети отговарят за качеството на обучението в съответните професионални направления:

- приемат всяка нова образователна програма /бакалавърска, магистърска/, както и измененията в съществуващите програми, като при необходимост изискват и външни за Университета рецензенти. Те се грижат за спазване на държавните изисквания и стандартите за програми от съответната степен на обучение /бакалавърска, магистърска, докторска/ или за съответната форма на обучение /редовна, задочна или дистанционна/;

- формират своя постоянна комисия за качеството, която периодично атестира състоянието на всички програми във факултета и докладва проблемите и положителния опит на Факултетния съвет.

Академичният съвет:

- избира свой постоянен Съвет за качеството, който периодично преглежда състоянието на всички основни звена в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас и докладва проблемите и положителния опит;

- приема докладите на постоянните комисии;

- приема необходимите документи за реализиране Системата за качество;

- взема необходимите решения за развитие на качеството на обучение и образователния продукт;

- Съветът по качеството се оглавява от зам.-ректор.

Други звена, свързани с оценка и управление на качеството на обучението в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас:

- отдел „Учебно-информационен център” предоставя данни за успеха на студентите, за редовността на провеждането на занятията и други академични прояви;

- отдел “Управление и координация на човешките ресурси“ предоставя данни за академичния състав на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас;

- Библиотечен информационен комплекс;

- научноизследователски лаборатории.

Системи и процеси, подлежащи на вътрешна и външна оценка, относно управление на качеството:

Целта на системата е да се осигурят правила и механизми за усъвършенстване, актуализиране и утвърждаване на учебната документация и учебното съдържание в съответствие с развитието на научното познание и квалификационните изисквания на пазара на труда.

За осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението и на образователния продукт се самооценяват и оценяват:

Образователната дейност

Системата включва следните елементи:

- ✓ Правила за разработване на учебна документация;
- ✓ Механизми за постигане на единство, хармония и методологическа хронология на учебния материал;
- ✓ Механизма за усъвършенстване на учебните програми.

Правилата, основните принципи и изисквания за разработването на учебната документация се основават и предопределят от Закона за висше образование, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование, изискванията на практиката и развитието на науката. Учебната документация е регламентирана с националната и университетска нормативна уредба и включва: квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми по включените в учебния план дисциплини и график за занятията. Посочените елементи са задължителни за всяка една ОКС. Чрез тях се цели, както да се унифицира структурата на учебната документация, така също и да се въведе единен подход при нейното разработване, при стриктно запазване на уникалността на нейното съдържание по специалности и учебни дисциплини, включително:

– Съответствието на структурата и съдържанието на учебните планове и учебните програми на обявените квалификационни характеристики на специалностите и сферата на приложение на придобитите професионални знания, умения и компетенции;

– Методите на преподаване и методите за оценка на постиженията на обучаваните;

– Подготовката на квалификацията на преподавателите и начина, по който те реализират статуса си на обучавачи.

Изследователската дейност

Научноизследователската и консултантска дейност на преподавателите и участието на студентите и докторантите в разработването на научноизследователски и приложни проекти.

Административното управление

Организация и управлението на учебния процес;

Организация и управлението на НИД;

Управление на материалната среда за осъществяване на обучението.

ИНДИКАТОРИ И КРИТЕРИИ ЗА КАЧЕСТВО

Образователна дейност

Относно структурата и съдържанието на учебните планове и учебните програми:

- съответствие с обявена квалификационна характеристика;
- учебни дисциплини – общ брой;
- съотношение между задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини;
 - структура на задължителните учебни дисциплини: задължителни фундаментални /широкопрофилни/ - задължителни професионални;
 - избираемост - колко избират от колко предложени учебни дисциплини;
 - процент на обновяване на учебния план за атестирания период;
 - съответствие между учебен план и учебни програми /процент на покритие на учебните дисциплини в учебните планове с учебни програми/;
 - съотношение между теоретични знания и практически умения, предвидени в учебната програма;
 - адекватност и актуалност на ползваната и посочената в учебната програма литература.

Относно методите на преподаване и методите за оценка на постиженията на обучаваните:

- съотношение между лекции и активни методи;
- съотношение между аудиторна и извънаудиторна заетост;

- съотношение между изпити и текущи оценки;
- съотношение между писмени и устни изпити;
- процент на тестовото изпитване;
- форми на самостоятелна работа;
- методи за контрол върху изпълнението на заданията за самостоятелна работа;

- структура на оценката, как се формира от работата през семестъра, брой и относителна тежест на елементите за формиране на оценките или показани резултати на изпита.

Относно подготовката и квалификацията на преподавателите:

- общ брой на преподавателите;
- квалификационна структура - по научни звания, по научни степени, без научни степени;
- придобити научни звания през атестирания период;
- придобити научни степени през атестирания период;
- съотношение между хабилитирани и нехабилитирани преподаватели;
- съотношение между преподаватели с научна степен и преподаватели без научна степен;
- брой докторанти;
- съотношение между броя на защитилите докторанти през атестирания период и общия брой докторанти;
- брой студенти на един преподавател, изчислени на база преподаватели на пълен щат; разпределение на преподавателите по групи: професори, доценти, нехабилитирани; щатни, на половин щат, хонорувани; по възрастови групи през 5 години;
- мобилност на преподавателите - процент на преподавателите, посетили друг университет у нас и в чужбина; процент на преподавателите, участвали в международни програмни комитети и редколегии.

Изследователска дейност

Относно научноизследователската дейност на преподавателите, студентите и докторантите:

- общ брой на проектите, по които се работи;
- с участие на студенти;
- с участие на докторанти;
- с участие на студенти и докторанти;
- с външен партньор.

публикации в т.ч.

- монографии;
- учебници и учебни материали;

- студии и статии;
- доклади.

в т.ч. на преподаватели

- на докторанти;
- с участие на докторанти;
- с участие на студенти;
- среден брой публикации за една година – на публикациите в чужбина.

Административно управление

Относно организацията и управлението на учебния процес

- учебна документация: квалификационни характеристики, учебен план, учебни програми, разписания;
- протоколи, главни книги;
- контрол върху аудиторната заетост на студентите.

Относно материалната страна на обучението

- брой студенти на едно компютърно място на свободен достъп;
- брой студенти на едно компютърно място за упражнения;
- брой студенти на едно място в читалнята на библиотеката;
- брой томове на един студент в библиотеката;
- общ брой на книгите и списанията в библиотеката;
- процент на книгите и списанията, публикувани в последните 5 години;
- процент на книгите и списанията на чужди езици в библиотеката.

Системата за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението и на образователния продукт в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас включва конкретни индикатори за самооценка и оценка:

- индикатори на входа;
- индикатори в процеса на обучение;
- индикатори на изхода.

ИНДИКАТОРИ ЗА ВХОДА:

✓ **Търсене от страна на кандидат-студентите**

Ниво, към което се прилага: специалност, колеж, факултет.

Ниво, към което се използва: специалност, колеж, факултет, университет.

Описание

1. Брой на кандидат-студентите, посочили специалността (държавна поръчка) или факултета в първите си пет желания, отделно за редовно и задочно обучение.

2. Брой на кандидат-студенти за свободно място (държавна поръчка).

3. Брой на кандидат-студентите, съотнесен към броя на запълнените места (държавна поръчка).

4. Процент на приетите от първо класиране.

✓ **Квалифицираност на новите студенти**

Ниво, към което се прилага: специалност, департамент, колеж, факултет.

Ниво, към което се използва: специалност, колеж, факултет, университет.

Описание

1. Среден бал за всички новозаписани студенти като процент от най-високата оценка.

2. Най-нисък бал, с който е приет нов студент, независимо от начина на обучение.

3. Процент на новите студенти, приети по поръчка на МОН, за студенти, записани до 1-ви октомври, за всички форми на обучение.

4. Процент на новите студенти, приети чрез прехвърляне от друга специалност.

5. Характеристики на новоприетите студенти

Ниво, към което се прилага: специалност, департамент, колеж, факултет.

Ниво, към което се използва: специалност, колеж, факултет, университет.

Описание

Процент на новите студенти от женски и мъжки пол.

Процент на новите студенти по възрастови групи.

ИНДИКАТОРИ ЗА ПРОЦЕСА НА ОБУЧЕНИЕ:

• средна седмична аудиторна натовареност на студентите /по програми/;

• средна седмична /семестриална/ извънаудиторна натовареност на студентите /по програми/;

• процент неосъществени учебни занятия;

• процент посещаемост на лекции;

• процент посещаемост на упражнения и семинари;

• процент удовлетвореност от съдържанието на учебния процес;

• процент удовлетвореност от организацията на учебния процес;

• процент удовлетвореност от условията за работа.

ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗХОДА:

- среден успех от изпитите през целия период на обучение /по програми/;
- среден успех от държавни изпити;
- процент отпадащи студенти;
- процент семестриално завършили, но недипломирани студенти;
- процент на работещите възпитаници на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас по завършената специалност;
- резултати от стандартизирани тестове при завършване – измерване на придобити компетенции;
- мнения и оценки на работодатели за завършилите Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас студенти /силни и слаби страни/.

✓ **Брой на студентите от дадена специалност, сравнен по години**

Ниво, към което се прилага: специалност, департамент, колеж, факултет.

Ниво, към което се използва: специалност, департамент, колеж, факултет, университет.

Описание

✓ **Получени оценки**

Ниво, към което се прилага: специалност.

Ниво, към което се използва: специалност, департамент, колеж, факултет.

Описание

1. Средна оценка, получена по всеки предмет.
2. Процент на студентите, които вземат изпита си от първи път.
3. Процент на студентите, които вземат изпита си от втори или трети път.
4. Процент на студентите, записани в специалността, но не се явили на изпит.

✓ **Удовлетвореност на студентите**

Ниво, към което се прилага: предмет, специалност.

Ниво, към което се използва: специалност, департамент, колеж, факултет.

Описание

Основава се на разработени анкети от катедрите, факултетите и колежите и департаментите за извличане на обратна информация от студентите.

✓ **Кохортен анализ при прием на обучаваните студенти**

Ниво, към което се прилага: специалност, департамент, колеж, факултет.

Ниво, към което се използва: специалност, департамент, колеж, факултет, университет.

Описание

Целта е да се начертае предназначението, посоката на всички студенти, които са приети в дадена специалност по едно и също време. Категориите зависят от това, какви са възможните варианти за бъдещото развитие: студенти, завършили за нормален период от време; завършили една, две и т.н. години след оптималния период; прехвърлили се в друга специалност в същия /друг факултет/ и завършили /незавършили/ следването си, отпаднали (по какви причини, след какъв период от време), все още записани в дадена специалност. Данните да се анализират по характеристики като пол, оценки от приемните изпити, вид завършено средно образование.

✓ **Акредитирани специалности**

Ниво, към което се прилага: специалност.

Ниво, към което се използва: университет, МОН.

Описание

1. Процент на специалностите в университета, които са получили пълна програмна акредитация от НАОА за текущата учебна година.

2. Процент на студентите, които се обучават в специалности, получили пълна програмна акредитация.

✓ **Разход на студент**

Единици, към които се прилага: стандартизирани разходни пера.

Ниво, към което се използва: специалност, колеж, факултет, университет, МОН.

Описание

Единица разход за единица, еквивалент на студент редовно обучение по стандартизирани разходни пера: академични дисциплини, библиотечно обслужване, компютърно обслужване и др.

Информационно обезпечаване на системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас.

Дейността се обезпечава чрез изграждане на база данни и специализиран приложен софтуер, съобразен със съществуващата национална и вътрешноуниверситетска нормативна уредба. Информационното обезпечаване, необходимо за оценка и поддържане на качеството на обучение в Университета е резултат от анкетни проучвания и набиране на необходимата информация от съществуващите база данни.

▪ **Бази данни:**

База данни «Кандидат - студенти», съдържаща информация и критерии необходими за показателите за класиране. Регламентирано се съхранява в архив за шест последователни кандидатстудентски кампании.

Системата се поддържа в отдел «Учебно-информационен център», като отговорности за нейното обезпечаване и поддържане имат служителите в отдела.

База данни «Студенти», съдържа цялата необходима информация за студентското състояние на всеки един студент, в т.ч. записване, форма на обучение, прекъсване, презаписване, преминаване в различна форма на обучение, преместване от едно висше училище в друго. Отговорност за нейното обезпечаване и поддържане имат инспекторите в отдел «Учебно-информационен център».

База данни «Завършили студенти» - отразява всяка една студентска промоция, година на завършване, образователно-квалификационна степен, адресна информация за студента. Подпомага анкетните проучвания за реализирани студенти. Отговорност за нейното обезпечаване и поддържане имат инспекторите в отдел «Учебно-информационен център».

База данни «Академичен състав», поддържа се от отдел «Управление и координация на човешките ресурси», оперативно се ръководи от зам. ректор по качество на обучението, акредитация и кадри, ръководител направление «Развитие на академичния състав» и Ректора на Университета. Съдържа информация за академичното развитие на всеки един член на академичния състав в Университета.

База данни «Студентска активност», поддържа се от основните звена, Студентски кариерен център, зам. ректор по качество на обучението, акредитация и кадри. Съдържа информация за участие на студенти във вътрешни и национални научни прояви, конференции, участия в национални студентски организации и др.

База данни «Университетска активност», съдържа информация и отразява университетски прояви и активности по отношение на национални и международни проекти, международни договори за обмен на студенти и преподаватели. Системата се поддържа от Инспектор международно сътрудничество, Зам. ректор по международно сътрудничество и СДК и зам. ректор по научноизследователска дейност.

Анкетни проучвания

Анкетните проучвания са неразделна част от системата за оценка и поддържане на качеството на обучението в Университет «Проф. д-р Асен Златаров» – Бургас. Провеждат се ежегодно, минимум по една анкета от всеки вид на семестър. Предназначени са за набавяне на необходимата обратна връзка и информация от студенти и потребители на кадри за тяхната

оценка на качеството на учебния процес и административното обслужване в Университета.

Отговорност за дейността носят зам. ректор по учебната дейност, ръководител направление «Развитие на академичния състав», Декани, Директори на основни звена и Студентския съвет в Университета при активно участие на представители на Студентския съвет в Университета и Кариерен център.

✓ Анкетно проучване сред студентите за оценяване на удовлетвореността от дисциплината и преподавателя. Проучването е с цел получаване на информация за методиката на преподаване на дисциплината от съответните преподаватели, мнението за конкретната дисциплина. Анкетното проучване се осъществява с активното участие на Студентския съвет в Университета;

✓ Анкета сред студентите за оценка на обслужването в студентските общежития;

✓ Анкета сред студентите за административното обслужване. Проучването е с цел получаване на информация за качеството на административното обслужване в Университета;

✓ Анкета сред завършващите дипломанти на Университета. Проучването е с цел получаване на информация за цялостното обучение, тяхната оценка и препоръки по отношение на обучението в Университет «Проф. д-р Асен Златаров», мнението им за учебните планове по отделни специалности и академичния състав;

✓ Анкета сред бивши възпитаници на Университета. Проучването е с цел получаване на информация за установяване на професионална реализация и кариера на завършилите випускници в различен период след завършването;

✓ Анкета сред преподавателите за качеството на учебния процес и административното обслужване;

✓ Анкета сред кандидат студентите. Проучването е с цел получаване на информация за мотивите за кандидатстване в Университет «Проф. д-р Асен Златаров» – Бургас, информационните канали и очакванията на кандидат студентите за обучението и реализацията след завършването;

✓ Анкета сред работодателите. Проучването цели набиране на информация за оценката на потребителите на кадри за знанията и уменията на випускниците, както и за техните препоръки към обучението по дадената специалност.

Вътрешен външен одит на системата за оценка и поддържане на качеството на обучение в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас

Цел

Системата на одитиране на качеството на обучение в Университета (на контрол и оценяване) е неделима част на цялостния учебно-възпитателен процес. Тя цели създаването на обективна възможност за съпоставяне и измеримост на получените учебни резултати с поставените мисия, цели и задачи във вертикала и хоризонтала на различните структурни и образователни нива и форми.

Обект

На одит и оценяване подлежат:

1. Учебно-нормативната база (учебни планове, програми, квалификационни характеристики, правилници, учебни графици, изпитно-оценъчни форми и документации и др.).
2. Методи, средства и подходи на преподаване и учене.
3. Знания, умения, навици, качества на обучаваните.
4. Ефективност на използваните материални и финансови ресурси при обучението.

Методи, средства и механизми за контрол и оценяване

Основните форми на одит и оценка са изградени на следните принципи:

Създаване и приемане на подходяща нормативна документация, по която се извършват всички основни дейности в университета, като правилници, графици, методики, инструкции, разписания, отчети и др.

Анализиране на дейността в дадено направление (ОС, АС, ФС, ДС, КС), Учебно информационен център, Финансово-счетоводен отдел, ръководители на университетските структурни звена, ректор и зам.-ректори.

Прилагане на експертен подход при осъществяване на контрола и оценяването на основните дейности и реализиране на обратна информационна връзка.

Обективност, всестранност и системност.

Видове провеждани одити в Университета

Системата за одит на качеството на обучение в Университета се извършва в две форми:

- **Вътрешен одит**

- ✓ Ежегодно в Университета се извършват периодични вътрешни одити, за определяне състоянието и анализа на отделните дейности, пряко свързани с качеството на образователния процес;
- ✓ Графикът за провеждане на одит и обектите се разработват от ръководителите на основни звена в Университета и се приемат на Колежни, Факултетни съвети и се утвърждават от Ректора след приемане на Академичен съвет;
- ✓ Докладите за проведени одити се съставят от ръководителите на одита и се приемат на заседание на съответните съвети на основните звена;
- ✓ При констатирани несъответствия, изискващи коригиращи или превантивни действия, ръководителят на одитния екип в основното звено, докладва на съвета на съвета за вземане на мерки за отстраняването им;
- ✓ Ежегодно Академичният съвет приема и утвърждава обобщаващ доклад за резултатите от проведените одити през отчетния период. Докладва зам. ректор по качество на обучението, акредитация и кадри.

Органи за одит

Одитирането в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” е непрекъснат процес, който обхваща всички елементи на учебния процес в университета. Чрез държавно-нормативната база и правилниците във вертикала и хоризонтала на университетската структура се регламентират правомощията на отделните органи за одит. Органи за одит на качеството на обучение са:

- ✓ Централна одитна комисия в Университета, включваща представители на всяко основно звено и ръководителя на отдел „Учебно информационен център” и представител на Студентския съвет. Ръководител на централната комисия за одит е зам. ректор по качество на обучението, акредитация и кадри;
- ✓ Одитни комисии в основните звена на Университета, включващи представители на профилиращите катедри и представители на студентите и докторантите в звеното. Ръководители на комисии са зам. деканите (зам. директорите) по „Учебна дейност” на съответното звено.

Методи за одит и оценка на образователния процес

При всички видове одит и оценяване в университета умело се съчетават традиционните с иновационните методи, средства и подходи. Изборът и съчетаването им е в съответствие с поставените учебни цели и задачи.

Формите за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите се определят в учебните планове и програми и се оценяват по количествена система (цифрова оценка по шестобалната система или точкова).

Основната форма на контрол и оценяване на знанията и уменията на студентите в университета включва изпити, контролни работи, тестове, курсови задачи, проекти, практически задачи и други, целящи решаването на следните задачи:

1. Стимулиране към по-задълбочено, по-пълно и творческо усвояване на учебния материал.
2. Практическа приложимост на усвоените знания и умения.
3. Определяне степента на постигнатите резултати в съответствие с поставените учебни цели.
4. Получаване на информация за усъвършенстването на учебния процес.

✓ Изпитът като основна форма за проверка и оценка на знанията и уменията в университета се подчинява на следните показатели:

1. Обхватност – да се установят знанията на студентите във всички по-съществени раздели на дисциплината или на цялата дисциплина.
2. Достоверност – оценката да съответства на знанията.
3. Обективност – изпитващият е еднакво взискателен към всички изпитвани.

✓ Изпитът се провежда по време, определено от графика на учебния процес.

Регламентирането на изпитите се извършва от съответния катедрен съвет, от съвета на департамента или колежа и включва разработването на следната система:

1. Начин за провеждане на изпита (писмен, устен, практически, комбиниран).
2. Въпросник.
3. Контролен материал – изпитни билети, задачи и други.

✓ Студентите се запознават със системата за провеждане на изпита по дадена дисциплина по време на първата лекция по дисциплината, включително:

1. Начин на провеждане на изпита.
2. Изискванията на преподавателя.
3. Начин на оценяване.
4. Предвидени санкции при опит за измама.
5. Оповестяване на график за консултации.

При комбинираното провеждане на изпита събеседването е задължителен елемент за оформянето на окончателната оценка.

✓ Въпросникът е списък от въпроси от изучения учебен материал по дадената дисциплина съгласно учебната програма.

Той трябва да бъде достатъчно обемен и логически последователен. Въпросникът се обсъжда и приема от съответния катедрен или колежански съвет и се подписва от изготвящия го преподавател и е неразделна част от учебната документация (учебната програма).

✓ При провеждане на изпит чрез тест, по време на семинарните упражнения на студентите се предоставят примерни тестове за упражняване.

✓ Въпросниците за държавните изпити се разработват от профилиращата катедра, от водещите преподаватели по дисциплините, включващи отделни въпроси и се заверяват от Ректора на университета.

✓ Контролният материал се състои от изпитни билети и изпитни задачи.

Изпитният билет съдържа минимум два въпроса. Броят и комбинацията на въпросите в един билет следва да бъде съобразен с тежестта и обема на контролирания материал. На изпита се тегли един билет.

Изпитните задачи могат да бъдат съставна част от изпитния билет или допълнение към него и се заверяват от ръководител-катедра или директор на департамент или колеж.

Когато изпитът се предхожда от текущ контрол (изработване на курсови задачи, протоколи, учебни практики, проекти и др.), студентът се явява на изпит след получена текуща оценка.

✓ Техническата организация на изпитите обхваща следните основни дейности:

1. Съставяне и оповестяване на графици за всички видове изпитни сесии.

2. Осигуряване на изпитни протоколи и съставяне на указания за реда и сроковете за предаване на изпитната документация.

3. Осигуряване на помещения за провеждане на изпитите.

4. Осигуряване на изпитни комисии и дежурства по време на изпитите.

Цялостната техническа организация за подготовката и провеждането на изпитите се извършва от Учебен отдел на основните структурни звена на университета след съгласуването със съответните им ръководители.

Всички налагащи се промени задължително се съгласуват с ръководителите на съответните структурни звена.


▪ **Външен одит**


✓ Извършва се от Националната агенция за оценка и акредитация, чрез провеждане на периодична програмна акредитация и комисии за след акредитационен контрол

Системата е приета на заседание на АС от 08.06.2000 г. Системата е актуализирана на заседание на АС от 22.12.2005 г.

Актуализирана на заседание на АС с Протокол № 9/ 26.04.2012 г.

Актуализирана на заседание на АС с Протокол № 42/22.02.2018 г.

Технически секретар: 
/проф. д-р Ир. Марковска/

Секретар: 
/доц. д-р Ж. Михайлова/